

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

připomínkou žije. Nikde není na světě tolik krásy jako tady..." napsal sugestivně velký obdivovatel Českého středohoří, malíř Emil Filla. Právě obraz Kamýku je datován 4. října 1952. Ve stejném roce vytvořil i Labe u Libochovan.

„U nás je nejkrásnější,“ tvrdí i dnes Alena Balcarová, pracovnice rozvojového centra mikroregionu Porta Bohemica, jehož úřad tady sídlí. Její slova návštěvník rád potvrdí.

Silnička šplhá k obci, jejíž název Kamýk ovlivnila právě ta nápadná čedičová skála viditelná zdaleka, respektive její staročeské pojmenování (velké kameny – kamýky).

Na jejím vrcholku se tyčí ruina hradu. Je volně přístupná a po stezce ji obejdete kolem dokola. Pozor ovšem, spadnout by bylo snadné. Oknem v hradbě vidíte do kraje na Radobýl (399 m). V dobách, kdy zde pobýval autor Prodané nevěsty, byla věž hradu pravděpodobně vyšší i zachovalejší. Ovšem právě doktor Pollak se pět let po návštěvě Smetanových podepsal na osudu hradu, když při stavbě pseudorenesanční budovy zámku – podle odborníků zbytečně – nechal zbourat část hradních zdí.

Tři panny nad řekou

Vstup do téměř půldruhé stovky metrů hlubokého kaňonu České brány střeží nad Velkými Žernoseky Kalvárie, vrch Tří křížů. Podle dávné romantické pověsti tři panny milovaly rytíře z Kamýku. Pak se však legenda utápí ve vysokých morálních hodnotách. Dívky, přísahavše si věčné přátelství, usoudily, že jen jediná mohla by ho mít za manžela, protože vystoupily na skálu nad řekou, naposledy pohlédly ke Kamýku a svorně se vrhly do labských vln. Když rytíř o jejich smrti zvěděl, nechal postavit tři kříže, které na ostrohu stojí v kamenné zdi dodnes. Zda skutečně připomínají ušlechtilé panny, není známo, nejstarší jsou však zmiňovány už před třicetiletou válkou, v roce 1587. Když se sem „kozí stezkou“ vydrápeme, rozevře se pohled na celý kaňon i s lodkou brázdící hladinu řeky.

FOTO: RICHARD GRÉGR

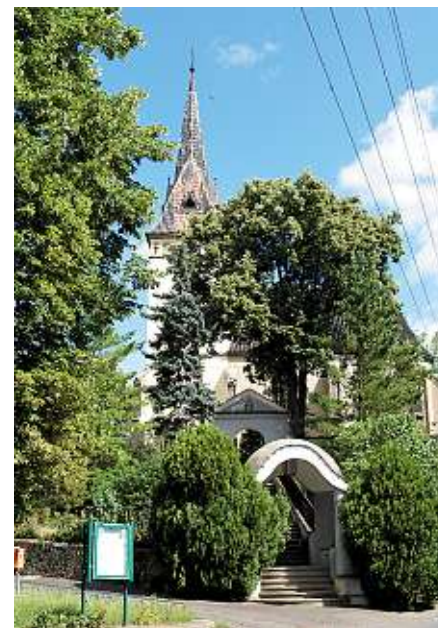
Z vedlejší straně z Hrádku střežili labský kaňon pradávni Keltové. V Opárenském údolí na protějším břehu u Malých Žernosek bývala jedna z nejstarších kamenických „dílén“ na výrobu mlýnských žernovů, jak ostatně napovídá název obce. Kameny se přepravovaly i po řece do celé Evropy, což potvrzují archeologické nálezy.

Na místě bývalé keltské tvrze v lese postavil lesník lovosické vrchnosti Ondřej Waldman v roce 1759 jednoduchou kapličku. Je zasvěcena Panně Marii a v devadesátých letech minulého století ji místní s finanční pomocí lidí i z Moravy obnovili. Každoročně se sem v květnu pořádají poutě.

Býval tady rušný život

Druhá světová válka změnila život v dávných Sudetech k nepoznání. Také tady v kopcích v okolí Kamýku bývaly už v 15. století vinohrady. Zejména se na stránkách až v Březnu rodily spousty ovoce. Dodnes zrají jabloně na podzím na loukách vysoko nad obcí. Proslavené byly i třešně a hrušky, jež se přepravovaly k Labi a po řece do Německa. Pamětníci připomenou ořechovou alej vedoucí do

Tři kříže nad Velkými Žernoseky připomínají legendu o třech dívkách, které se pro přátelství vzdaly lásky i života.

Kostel s. Mikuláše ve Velkých Žernosekách

čtyři kilometry vzdálených Litoměřic. Také se tu pěstoval i zpracovával len a v Hlinné – byt v malém – se těžilo hnědé lignitové uhlí, což nevydrželo v konkurenci severočeské hnědouhelné pánve.

Po válce obyvatelé postihl osud sudetských Němců. Dnes se stavení opět opravují a po letech stagnace lidí přibývá. V malebné Hlinné na počátku devadesátých let žilo sotva na šedesát obyvatel. Mezi opravenými domky jsou nápadné hrázdné stavby.

Z jedné strany obec chrání Holý vrch (577 m), z druhé hora Hradiště. První je přírodní rezervací, kde na jaře kvetou koniklece, s výraznými skálami. Nevedou sem cesty a přístup je na povolení Správy CHKO. Zato na Hradiště se dostaneme po turistické značce. Z vrcholku čedičové hory je skutečně daleký výhled. Pravděpodobně to byl důvod, proč tady už před naším letopočtem sídlili Keltové. ➔

FOTO: RICHARD GRÉGR

Polabská idyla: obec Hlinná